

UNIONENS HØJTSTÅENDE
REPRÆSENTANT FOR
UDENRIGSANLIGGENDER
OG SIKKERHEDSPOLITIK

Bruxelles, den 26.4.2017
JOIN(2017) 15 final

FÆLLES RAPPORT TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Det Særlige Administrative Område Macao: Årsberetning for 2016

DA

DA

FÆLLES RAPPORT TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Det Særlige Administrative Område Macao: Årsberetning for 2016

Resumé

Siden Macao blev overdraget til Folkerepublikken Kina i 1999, har Den Europæiske Union (EU) og dens medlemsstater nøje fulgt den politiske og økonomiske udvikling i Det Særlige Administrative Område Macao (SAR), der bygger på princippet om "et land, to systemer". EU støtter sin "ét Kina"-politik og princippet med "ét land, to systemer" og dets gennemførelse.

Denne årsrapport om udviklingen i Macao forelægges i overensstemmelse med tilsagnet over for Europa-Parlamentet.

Princippet med "ét land, to systemer" fungerede fortsat godt i 2016 til fordel for Macao, Kina som helhed og det internationale samfund.

Regeringslederen blev valgt i 2014 uden modstand. Det var tredje gang i træk, at der kun var opstillet én kandidat til valget af regeringsleder. Macaos forfatning og andre retsakter åbner ikke mulighed for gennemførelse af almindelige direkte valg. EU opfordrer imidlertid myndighederne i Macao til at overveje, hvordan de kan fremme en større inddragelse af offentligheden i valget af regeringslederen og derigennem øge denne posts legitimitet samt bidrage til god regeringsførelse.

Macaoborgernes grundlæggende rettigheder og friheder blev fortsat respekteret. I Macaos medier var der fortsat mulighed for at udtrykke en lang række forskellige synspunkter trods en del bekymring om tiltagende selvcensur.

Macaos markedsbaserede økonomi fungerede fortsat effektivt, den økonomiske vækst led dog de første to kvartaler under stærkt faldende spilleindtægter, som området i for høj grad er afhængig af. Der er fortsat overskud på Macaos budgetreserver. I tredje kvartal steg BNP igen, hvilket er en stigning for første gang i to år. For at reducere landets store afhængighed af kasinoindustrien lancerede regeringen sin første femårige udviklingsplan (2016-2020) nogensinde.

Det er en hovedprioritet at forbedre tilværelsen for de almindelige mennesker, som står over for stigende leve- og boligomkostninger. Macao lider fortsat under akut mangel på arbejdskraft. Importeret arbejdskraft har imidlertid udviklet sig til et følsomt emne, og der er ikke politisk enighed om, hvordan problemet skal løses. Der er behov for modernisering og større effektivisering af Macaos offentlige administration, og der er i denne forbindelse iværksat administrative reformer.

Forbindelserne mellem EU og Macao var fortsat gode med samarbejde om stadig flere emner og solide handelsforbindelser. På grund af den voldsomme afmatning af Macaos økonomi faldt samhandelen mellem EU og Macao i 2016. Prioriteterne for 2017 omfatter samarbejde

om økonomisk diversificering, bekæmpelse af menneskehandel, retlige anliggender, reguleringsmæssige forhold og forskning og innovation.

Den politiske udvikling

Regeringen i Macao har haft fokus på at forbedre regionens lovfæstede regeringsførelse, omlægning af økonomien med henblik på at gøre den bæredygtig og forbedre befolkningens levestandard ved at nedbringe sociale skævheder og øge udbuddet af almene boliger.

Macaos forfatning og andre retsakter åbner ikke mulighed for gennemførelse af almindelige direkte valg. EU opfordrer imidlertid myndighederne i Macao til at overveje, hvordan de kan fremme en større inddragelse af offentligheden i valget af regeringslederen og derigennem øge denne posts legitimitet og den offentlige støtte hertil samt styrke god regeringsførelse.

Den 9. august godkendte lovgiverne en ændring af valgloven for den lovgivende forsamling, der havde til formål at skærpe kampagnereglerne. Antallet af direkte valgte pladser forbliver uændret. Formålet med ændringerne var at sikre, at valgprocessen blev gennemført behørigt. Prodemokratiske lovgivere betegnede det som en forspildt chance for at forbedre demokratiet og efterlyste mere grundlæggende reformer, herunder en drøftelse af at indføre direkte valg.

Den 16. december vedtog den lovgivende forsamling ændringerne til valgloven. Ændringerne omfatter nye krav til valgte embedsmænds edsafklæggelse og enkeltpersoners ret til at deltage i valgkampe. Ministeren for administration, Sonia Chan, udtalte, at ændringerne var nødvendige i forlængelse af fortolkningen af den nationale folkekongres' stående udvalg om lovgivere i Hongkong.

Den 12. august godkendte den lovgivende forsamling et udkast til lovgivning, der er i overensstemmelse med FN's Sikkerhedsråds resolution om bekæmpelse af terrorisme og ikke-spredning af masseødelæggelsesvåben, der giver mulighed for indefrysning af aktiver.

I foråret fremlagde regeringen et kontroversielt udkast for den lovgivende forsamling om "Interregional juridisk bistand i straffesager" i forbindelse med udleveringsordningen mellem Macao, Kina og Hongkong. Udkastet blev i maj forkastet af den lovgivende forsamling og sendt retur til regeringen til revision på grund af "tekniske problemer". Efter en kort betænkningstid i juni trak regeringen sit udkast tilbage, indtil Macao, Kina og Hongkong når til enighed, og anførte, at det tog længere tid end forventet at nå frem til en aftale på grund af forskelle i de enkelte territoriers retssystemer. Civilsamfundet og advokatstanden har udtrykt bekymring om virkningerne af en eventuel udleveringsaftale. De har også beklaget, at de ikke er blevet hørt i tilstrækkeligt omfang.

På omtrent samme tidspunkt indrømmede retshåndhævende myndigheder, at de i de seneste år havde udleveret mindst tre personer, hvoraf to havde permanent opholdstilladelse i Hongkong, til myndighederne i selve Kina, på trods af retsafgørelser, der fastslog, at sådanne udleveringer var ulovlige. Dette gav anledning til yderligere bekymringer i forbindelse med de løbende drøftelser af en udleveringsaftale. I 2015 beskæftigede FN's Komité mod Tortur

sig i sine konklusioner om Macao med spørgsmålet om udlevering af flygtninge. Det ser imidlertid ikke ud til, at myndighederne i Macao har taget fat om dette problem på tilfredsstillende vis. EU gentager, at den lægger stor vægt på retsstatsprincippet og respekt for menneskerettigheder samt på behovet for fuld overholdelse af folkeretten i forbindelse med udleveringsaftaler.

Lige muligheder, rettigheder og friheder. I henhold til princippet med "ét land, to systemer", blev Macaoborgernes grundlæggende rettigheder og friheder fortsat respekteret, og retsstatsprincippet blev opretholdt. Macao har et højt niveau for borgerrettigheder og respekt for menneskerettigheder og grundlæggende friheder. Regeringen var dog stadig imod et forslag fra FN's Komité mod Tortur om at oprette et uafhængigt menneskerettighedsorgan med den begrundelse, at denne anbefaling ikke fandt anvendelse på Macao som et Særligt Administrativt Område under Folkerepublikken Kina.

Medierne var fortsat tilstrækkeligt forskelligartede og var i stand til at give udtryk for en lang række synspunkter uden restriktioner. Der ser ud til at forekomme en vis grad af selvrensensur, navnlig i kinesisksprogede medier og i forbindelse med rapportering om kinesiske anliggender. De internationale medier opererer frit. Macaos journalistforbund har udtalt, at det er stærkt bekymret over, at journalister gentagne gange er blevet krænket og fjernet, da de dækkede Pearl Horizon-protesterne den 20. december. Ifølge forbundet udgjorde denne adfærd en krænkelse af pressefriheden, og det udtrykte bekymring over, at en journalist fra Hongkong-avisen Apple Daily var blevet nægtet adgang til Macao for at dække protesterne. Det er ikke første gang, at journalister og medlemmer af politiske grupper fra Hongkong er blevet nægtet adgang.

Der er stadig problemer med **forskelsbehandling** på grundlag af **seksuel orientering** og **kønsidentitet**, især inden for beskæftigelse, uddannelse og sundhedspleje. Forhold mellem personer af samme køn er endnu ikke omfattet af den retsakt, som gør vold i hjemmet til en strafbar handling. FN's Komité for Økonomiske, Sociale og Kulturelle Rettigheder har tilskyndet Macao til at vedtage omfattende antidiskriminationslovgivning for lesbiske, bøsser, biseksuelle og transpersoner. Der er desuden behov for mere lovgivning for at fremme ligestilling mellem kønnene, f.eks. vedrørende seksuel chikane.

Macaos regering har gjort en yderligere stor indsats for at bekæmpe grænseoverskridende kriminalitet, navnlig **menneskehandel**. Komitéen til bekæmpelse af menneskehandel, som er et tværministerielt organ, der omfatter repræsentanter for regeringen, retshåndhævelse samt for retlige og sociale anliggender, fortsatte med at bekæmpe menneskehandel og gennemføre foranstaltninger til forebyggelse og beskyttelse af ofre. På trods af et stort antal klager er antallet af retssager og domme for menneskehandel fortsat lavt. Regeringen gav udtryk for sin vilje til at tage fat på problemet og hilste samarbejde med internationale partnere, herunder EU, velkommen.

Macao har ikke effektivt håndhævet forsamlingsfrihed og kollektive overenskomstforhandlinger som nedfældet i Den Internationale Arbejdsorganisations

konventioner. Private lovforslag om fagforeninger og kollektive overenskomstforhandlinger er gentagne gange blevet forkastet i den lovgivende forsamling. Arbejdstagere kan frit deltage i fagforeningsaktiviteter og faglige aktioner, men de er ikke beskyttet mod represalier. Artikel 70 i loven om arbejdsmarkedsforhold giver arbejdsgivere mulighed for at bringe et ansættelsesforhold til ophør uden berettiget årsag ved at give en beskeden kompensation. I 2016 forkastede den lovgivende forsamling for syvende gang lovforslaget om fagforeninger, selvom der var flere stemmer for end året før. Mange lovgivere anførte Macaos underpræsterende økonomi og "dårlig timing" som hovedårsagerne til at forkaste lovforslaget.

Der blev løbende gennemført holdbare **foranstaltninger til** bekæmpelse af korrupcion , selvom der har været nogle højt profilerede sager i løbet af året. Kommissionen til bekæmpelse af korrupcion (CCAC) kritiserede regeringen for at overtræde loven i forbindelse med en aftale om bytte af fast ejendom, der involverede en lokal fabrik. Kommissionen fremførte, at aftalen var ulovlig og opfordrede til, at stedet skulle registreres og beskyttes.

Økonomisk udvikling

Macaos økonomi har oplevet en markant afmatning de seneste år, eftersom kasinoindustrien blev hårdt ramt af opbremsningen af økonomien i Kina og kampagnen om bekæmpelse af korrupcion i Fastlandskina. Macaos BNP styrtdykkede i 2015 med 20,3 %¹ i faste priser. Faldet blev gradvist mindre i tredje kvartal af 2016, da BNP steg igen med 4 % i faste priser, hvilket var første registrerede kvartalsvise vækst i to år. Samlet set faldt økonomien i 2016 med 2,1 % i faste priser. Spilleindtægterne steg igen i anden halvdel af 2016, efter mere end to år med uafbrudt fald. De samlede spilleindtægter faldt i 2016 med blot 3,3 % til 230,8 mia. MOP, hvilket er en betydelig forbedring i forhold til det tocifrede fald i 2015. Turismen stiger fortsat takket være to nye spillesteder, Wynn Palace og Parisian. Antallet af besøgende steg med 0,8 % til 30,9 millioner i 2016. De fleste turister til Macao kom fortsat fra Kina, der tegnede sig for to tredjedele af antallet af besøgende i de første 11 måneder af 2016, efterfulgt af Hongkong (21 %), Taiwan (3,5 %), Korea (2,1 %) og Japan (1 %).

For at reducere den for store afhængighed af kasinoindustrien lancerede regeringen i september sin første femårige udviklingsplan (2016-2020) nogen sinde, der fastlagde ambitiøse udviklingsmål for at forbedre levevilkårene og diversificere økonomien. Formålet med planen er at gøre Macao til et internationalt turist- og forlystelsescentrum og oprette en kommerciel handelsplatform mellem kinesisk- og portugisisktalende lande ("Centrum og platform"-politikkerne). Desuden omfatter planen øgede bestræbelser på at opnå moderat økonomisk diversificering og styrkelse af regionalt samarbejde, især med Guangdongprovinsen, som fastsat i Kinas 13. femårsplan (2016-2020).

Den femårige udviklingsplan foreslår specifikke politiske foranstaltninger, der skal reducere den økonomiske afhængighed af spil på lang sigt. Disse omfatter: begrænsning af nye

¹ Medmindre andet er angivet, hidrører de økonomiske data for Macaos økonomi fra Macaos tjeneste for statistik og folketælling.

spilleborde til maksimalt 3 % flere om året i 10 år fra 2013 øget andel af ikke-spillerrelaterede elementer fra nuværende 6,6 % af de samlede spillerrelaterede indtægter til 9 % inden 2020 større beskæftigelse i detail-, hotel- og fremstillingssektoren styrkelse af finansielle tjenesteydelser og oprettelse af Macaos udviklingsfond (primært en statslig investeringsfond) inden 2019.

Planen omfatter desuden en række initiativer, der skal styrke kreative industrier, infrastrukturudvikling, udvikling af en intelligent by, miljøbeskyttelse samt forbedre sundheds-, uddannelses- og boligområdet. Der er en henvisning til "One Belt, One Road"-initiativet og Macaos mulige rolle i initiativet, navnlig med hensyn til sejlrueten og som virksomhedsformidler for portugisisktalende lande. Efter revisionen af havområderne i 2015 forsøger Macao nu at styrke landets maritime økonomi og optimere sit bidrag til "One Belt, One Road"-initiativet.

I november fremlagde Fernando Chui sin politik for 2017 for den lovgivende forsamling. Regeringen forpligtede sig til at tilskynde aktører til at opføre boutiquehoteller og indkøbscentre, gennemføre en handlingsplan, der skal hjælpe SMV'er med at deltage i storstilede udstillinger og udvide "Young Enterprise"-ordningen samt tilbyde kvalitetsuddannelse til unge.

Politikken omfattede også en række velfærdsforanstaltninger og -tilskud, herunder populære kontante udbetalinger til indbyggerne i Macao for tiende år i træk.

Macaos finanspolitiske stilling er fortsat stærk med store reserver. Budgetreserverne skønnedes at ville nå 468 mia. MOP, svarende til 130 % af BNP. Dette er ekstremt højt for et område med under en halv million mennesker (fraregnet udenlandske arbejdstagere). Macao har løbende registreret et overskud på budgettet på trods af et betydeligt fald i spilleafgifterne i 2015 og 2016.

Macao lider fortsat under akut mangel på arbejdskraft. Arbejdsløsheden har været på maksimalt 2 % de sidste fire år, og var på 1,9 % i 2016. Økonomien er derfor stærkt afhængig af udenlandske arbejdere og faguddannede. På trods af den økonomiske nedgang var der over 180 000 udenlandske arbejdstagere i 2016, hvilket svarer til 45 % af den erhvervsaktive befolkning. Importeret arbejdskraft er blevet et følsomt politisk emne. I november gentog økonomi- og finansministeren, Lionel Leong, i den lovgivende forsamling, at Macaos regering ville sikre beskæftigelsesmuligheder for den lokale befolkning, og at den ville gennemføre en ordning, der skal få udenlandske arbejdstagere til at forlade Macao. Lovgiverne beklagede misbruget af ordningen for import af arbejdskraft, der førte til tab af arbejdspladser og stagnerende lønninger for lokale arbejdstagere samt langsommere karriereudvikling for visse ledere. Erhvervslivet har imidlertid gentagne gange klaget over manglen på kvalificerede faguddannede til at varetage deres voksende aktiviteter.

Kinas 13. femårsplan indeholdt et kapitel specifikt om Macao (samt Hongkong), og her fremhævedes det tættere samarbejde mellem Kina og Hongkong/Macao. Kina bakkede op om udvikling af samarbejdsplatforme for Guangdong-Hongkong-Macao og om Hongkongs og

Macaos vigtige rolle i Pan-Pearl River Delta-regionen og om udviklingen af området Guangdong-Hongkong-Macao Big Bay. I marts udstedte statsrådet retningslinjer om at styrke samarbejdet inden for Pan-Pearl River Delta-regionen, der omfatter 9 regioner – Fujian, Jiangxi, Hunan, Guangdong, den selvstyrende region Guangxi Zhuang, Hainan, Sichuan, Guizhou og Yunnan — samt De Særlige Administrative Områder Hongkong og Macao ("9+2). Kinas centralregering betragter regionen som pioner for reformer, der er et centralt område for Fastlandskina til sikring af samarbejdsmuligheder med Hongkong og Macao, og som et særdeles vitalt område med hensyn til at udvikle "One Belt, One Road"-initiativet.

Macao arbejder derfor fortsat på at fremme yderligere integration med Pearl River Delta-regionen og havde til hensigt at skabe sig en nicheposition som brobygger mellem Kina og de portugisisktalende lande under forummet for samarbejde om økonomi og handel. Ud over Pearl River Delta-regionen omfatter Macaos regeringsleders politik også det omtalte større samarbejde med andre kinesiske provinser/kommuner, såsom Jiangsu, Beijing and Tianjin, og med traditionelle industriområder i Kinas midtvestlige og nordøstlige regioner.

I oktober var Macao vært for den femte ministerkonference i Forummet for Økonomisk og Handelsmæssigt Samarbejde mellem Kina og de portugisisktalende lande. Den kinesiske premierminister Li Keqiang deltog i forummet, der havde til formål at styrke Kinas økonomiske forbindelser med udviklingslandene og at anvise en ny kurs for Macao. Lis besøg blev fortolket ikke alene som en klar opbakning til Macaos økonomiske politikker men også som et udtryk for Kinas generelle tilfredshed med Macao, herunder den politiske udvikling. Han fremlagde desuden 19 foranstaltninger, der skal transformere Macaos økonomi, og som omfatter:

- Støtte fra Kinas centralregering til Macaos udvikling af et RMB-clearingcenter mellem Kina og portugisisktalende lande og hjælp til at udvikle finansiel leasing, e-handel og eksportkreditforsikring.
- En kinesisk-portugisisk fælles fond med hovedkvarter i Macao til samarbejdsprojekter mellem store e-handelsvirksomheder på fastlandet og andre betalingsorganisationer end banker.
- Kinas centralregering støtter fortsat Macao på områder som kinesiske lægemidler, udvikling af intelligente byer, turisme og regionens engagement med nabobyen Hengqin.
- Kina hjælper også Macao med at oprette kulturelle udvekslingscentre, tosprogede uddannelsescentre og et ungdomsinnovationscenter til udvekslinger med disse lande.

Hongkong og Macao indledte i midten af juli drøftelser om deres partnerskabsaftale om et tættere økonomisk samarbejde (Hongkong-Macao CEPA) og startede forhandlinger i oktober. Hongkong-Macao CEPA kommer til at omfatte handel med varer, tjenesteydelser og investeringer. Dent kommer imidlertid ikke til at dække fri bevægelighed for personer på tværs af grænsen med henblik på uddannelse eller arbejde. Når Hongkong-Macao CEPA er underskrevet, kan Kina, Hongkong og Macao udbygge partnerskabet for at oprette en ny, fælles platform til yderligere at styrke liberaliseringen og faciliteringen af handel og

investeringer i det storkinesiske område – det såkaldte Guangdong-Hongkong-Macao Big Bay-område nævnt i den 13. femårsplan.

Macao er fortsat sårbar over for hvidvaskning af penge, eftersom der er masser af muligheder for, at ulovlige penge fra fastlandet kommer ind i regionen via kasinoindustrien. For at imødegå dette har Macaos tilsynsmyndighed for kasinoer (kontoret for kontrol med og koordinering af spilvirksomhed, der også er kendt under det portugisiske akronym DICJ) i maj måned revideret sine regler for bekæmpelse af hvidvask². I henhold til "påbud 1/2016" skal kasinoer og arrangører af kasinorejser medvirke til mere detaljerede procedurer for bekæmpelse af hvidvaskning af penge. Det nye regelsæt mere end fordobler antallet af bestemmelser. Kasinoer og arrangører af kasinorejser skal i henhold hertil mindst hvert andet år gennemgå de risici for hvidvaskning af penge, der er knyttet til deres aktiviteter, og indføre "effektive foranstaltninger" for at håndtere disse risici. Ifølge reglerne skal kasinoer og arrangører af kasinorejser "udpege og nøje overvåge transaktioner", hvori medvirker "politisk udsatte personer". "Påbud 1/2016" forbyder desuden eksplicit, at kasinoer og arrangører af kasinorejser indgår forretninger med personer, der benytter alias eller handler under dække af anonymitet. Det er imidlertid blevet hævdet, at selv om Macao har gjort en betydelig indsats for at udvikle et regelsæt for bekæmpelse af hvidvaskning af penge, der lever op til internationale standarder, er regionens arrangører af kasinorejser fortsat sårbare. I 2016 undertegnede Macaos finansielle efterretningskontor en aftaleprotokol/samarbejdsaftale med Bangladesh, Canada og Israel.

I 2016 tiltrådte Macao det "omfattende regelsæt om udhuling af skattegrundlaget og overførsel af overskud (BEPS)", der er aftalt mellem lande og jurisdiktioner, der har forpligtet sig til at samarbejde om gennemførelsen af foranstaltninger til bekæmpelse af multinationale selskabers skatteunddragelse som led i OECD/G20 BEPS-rammen. Macao har derfor forpligtet sig til at:

- vedtage minimumsstandarder for "treatyshopping"
- gennemføre land-for-land-rapportering for "transfer pricing"
- begrænse fordelene ved skatteordninger for intellektuel ejendomsret og andre fordelagtige skatteordninger
- gennemføre mutual agreement-proceduren i sin skattelovgivning fuldt ud.

Dette vil være en vigtig faktor i processen, der fører frem til oprettelsen af en EU-liste over ikkesamarbejdsvillige jurisdiktioner, der bliver udarbejdet i 2017. Macao har med succes overstået fase I- og fase II-peerundersøgelserne, der blev gennemført i henholdsvis 2011 og 2013 af Det Globale Forum for Gennemsigtighed og Informationsudveksling på Skatteområdet, hvilket bekræftede, at både områdets retlige rammer og igangværende operationer var i overensstemmelse med de internationalt fastsatte standarder om udveksling af skatteoplysninger. Macao har indtil i dag undertegnet skattetraktater med 20 jurisdiktioner,

² Det foregående påbud om bekæmpelse af hvidvaskning af penge blev udstedt i 2006. De nye regler (påbud nr. 1/2016) findes på DICJ's officielle hjemmeside på kinesisk og portugisisk.

hvoraf 5 er såkaldte dobbeltbeskatningsaftaler, og 15 er aftaler om udveksling af skatteoplysninger.

I december undertegnede Macao og USA en mellemstatslig aftale (IGA), der har til formål at hjælpe finansielle institutioner i Macao med at overholde skattelovgivningens vedrørende udenlandske konti (Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA)). Macaos pengepolitiske myndighed fastslog, at IGA'en ville mindske indberetningsbyrden og hjælpe de finansielle institutioner med at overholde FATCA, fordi den omfatter undtagelser for finansielle institutioner eller produkter med lav risiko for skatteunddragelse for amerikanske skatteydere.

Bilaterale forbindelser mellem EU og Macao i 2016

Som følge af nedgangen i Macaos økonomi faldt den bilaterale handel mellem EU og Macao betydeligt i 2016. EU's eksport til Macao faldt med 20,2 % til 603 mio. EUR, mens importen fra Macao faldt med 6,5 % til 86 mio. EUR. EU har siden 2009 haft et handelsoverskud med Macao, der i 2016 nåede op på 516 mio. EUR. Større EU-eksport omfattede eksklusive lædervarer, mode, ure og smykker, føde- og drikkevarer samt motorkøretøjer. I 2016 var EU fortsat Macaos andenstørste importkilde efter Folkerepublikken Kina.

Udsvingene i Macaos økonomi i 2016 har imidlertid indvirket på EU's handels- og investeringsinteresser og på europæiske foretagender. EU og dets erhvervsliv er interesseret i at samarbejde med Macaos regering i dens indsats for at diversificere økonomien, gøre den økonomiske udvikling mere bæredygtig og fremme bilateral handel og bilaterale investeringer. EU's erhvervsliv kan spille en vigtig rolle ved at tilbyde ekspertise og tjenesteydelser til mange igangværende infrastrukturprojekter og private investorers udvidelsesplaner.

Det 21. møde i Det Blandede Udvalg EU-Macao blev afholdt i Bruxelles den 5. december 2016. Under mødet informerede Macao EU om den nylige offentliggørelse af regionens femårige udviklingsplan (2016-2020), der fastlægger planen for regionens økonomiske og sociale udvikling. EU og Macao udvekslede synspunkter om udviklingen af deres skattepolitikker. EU bød Macaos tilsagn om at gennemføre den automatiske udveksling af oplysninger i 2018 velkommen og opfordrede til, at Macao tager yderligere skridt mod en effektiv og rettidig aktivering af denne udveksling med EU og andre partnere for at opfylde regionens forpligtelse i henhold til OECD-standarderne. EU hilste ligeledes Macaos nylige beslutning om at tilslutte sig BEPS-projektets rammer velkommen. EU tilskyndede Macao til at gå videre med sin indsats for en fuldstændig åben, gennemsigtig og ikke-diskriminerende ramme for offentlige indkøb, der er i overensstemmelse med internationale standarder. Begge parter glædede sig over fremskridtene i det tredje program for det retlige samarbejde mellem EU og Macao, der har til formål at fremme moderniseringen og udviklingen af Macaos retssystem. Begge parter lagde vægt på, at samfinansieringsordningen mellem EU og Macao vil tilskynde Macaos forskere til at deltage i EU's forsknings- og innovationsprogram under Horisont 2020. De to parter enedes om at undersøge mulighederne for et samarbejde om miljø og grøn teknologi, navnlig inden for Macaos internationale miljøsamarbejdsforum og

internationale udstilling. EU og Macao enedes om, at en videreførelse af uddannelsesprogrammet for konferencetolkning og oversættelse på kinesisk og portugisisk vil dække EU's og Macaos behov for kvalificerede tolke i begge sprog. EU tog ligeledes Macaos bestræbelser på at bekæmpe menneskehandel til efterretning. Begge parter så frem til at styrke deres samarbejde på dette område efter en fælles workshop om menneskehandel, der blev afholdt i januar.

På grund af den stadigt større rolle, som europæiske virksomheder, der er aktive i Macao, spiller, blev EU og Macao enige om, at direkte udvekslinger mellem disse virksomheder og Macaos regering ville blive styrket yderligere ved at etablere en løbende dialog mellem det europæiske erhvervsliv, der er repræsenteret ved Macaos europæiske handelskammer, og Macaos myndigheder. Europæiske virksomheder kan benytte denne platform til at kommunikere med regeringen om forhold vedrørende erhvervsliv og lovgivning. Platformen kunne også fungere som et forum, hvor Macaos myndigheder kan høre andre synspunkter om relevante politikker, når der er behov for det. Hovedformålet vil være at bidrage til Macaos økonomiske diversificering og konkurrenceevne på lang sigt.

Da Macao lider under mangel på arbejdskraft og uddannede ledere, er europæiske virksomheder stærkt afhængige af udstationeret personale og udenlandske arbejdere. Det har været svært for dem at opnå arbejdstilladelse. EU er parat til at samarbejde med Macaos myndigheder og med det europæiske erhvervsliv for at hjælpe med at udpege de økonomiske områder, hvor situationen er særligt presserende. Hvis kvalificerede faguddannede fik nemmere adgang til Macaos arbejdsmarked, ville det styrke regionens konkurrenceevne.

Som led i EU's dagsorden for fair beskatning på internationalt plan har EU arbejdet mod en fælles EU-liste over ikkesamarbejdsvillige jurisdiktioner. Under det forberedende arbejde blev der udarbejdet en "resultattavle" baseret på en forhåndsvurdering af alle tredjelande. Macao blev markeret for risikoindikatorerne gennemsigtighed og præferenceordningen for virksomhedsskat (CIT). Resultattavlen er ikke en foreløbig EU-liste, og den er ikke udtryk for nogen bedømmelse af tredjelande.

EU's handelskammer i Macao (MECC)³ og EU's handelskammer i Hongkong koordinerede sammen den omfattende europæiske deltagelse i Macaos internationale forum og udstilling for miljøsamarbejde i marts og i Macaos internationale handels- og investeringsmesse i oktober. MECC's rolle og relevans forventes at stige, når dialogen mellem virksomheder og regering mellem EU og Macao er etableret.

EU's universitetsprogram (EUAP), som forvaltes af et konsortium under ledelse af Macaos universitet, arrangerede mange nye aktiviteter, såsom at være vært for gæstetalere,

³ MECC er et blandet kammer, hvis medlemmer er både individuelle virksomheder og EU-medlemsstaternes nationale handelskammer. Det omfatter aktuelt den britiske erhvervssammenslutning i Macao, den franske erhvervssammenslutning i Macao, den tyske erhvervssammenslutning i Macao, det irske handelskammer i Macao, det rumænske handelskammer i Macao og det portugisisk-kinesiske handels- og industrikammer.

gennemførelse af seminarer og udveksling af forskere og akademikere, kortfilmkonkurrence om EU-emner, et fast radioprogram om emner vedrørende EU og en "model EU"-konkurrence.

EU vil fremadrettet fortsætte med at styrke sine forbindelser med Macao, styrke de økonomiske forbindelser og handelsrelationerne, forbedre samarbejdet med erhvervslivet og civilsamfundet og fremme mobiliteten og dialogen med Macaos befolkning. Prioriteterne omfatter bl.a.:

- styrket samarbejde om diversificering af Macaos økonomi
- udnyttelse af muligheder på baggrund af infrastrukturprojekter og offentlige indkøb
- maksimering af de potentielle fordele ved et tættere økonomisk partnerskab mellem Macao og Kina til gavn for både lokale og europæiske virksomheder, der er etableret i Macao
- samarbejde om retlige og reguleringsmæssige anliggender, forskning og innovation samt fortsat samarbejde om bekæmpelse af menneskehandel.